

Üniversite Yönetiminde Atamalar

1993'ten bu yana Bilkent Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. Ali Doğramacı, bu görevden ayrılarak 1 Mart 2010 tarihinde üniversitenin Mütevelli Heyeti Başkanı olarak çalışmaya başladı. Mütevelli Heyeti Başkanlığı, Bilkent'in kuruluşundan bu yana rahmetli Prof. Dr. İhsan Doğramacı yürütüyordu.

Mütevelli Heyeti, Bilkent Üniversitesi'nin yeni Rektörü olarak Prof. Dr. Abdullah Atalar'ı seçti. Prof. Dr. Atalar'dan boşalan Akademik İşler Rektör Yardımcılığına (Provost) İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Metin Heper atandı. Prof. Dr. Kürşat Aydoğan İdari ve Mali İşler Rektör Yardımcılığı görevine devam ederken, Öğrenci İşleri Rektör Yardımcılığı görevini 14 yıldır sürdüren Prof. Dr. Erol Arkun haziran ayında emekli oluyor. Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden, eski Provost Yardımcısı Prof. Dr. Orhan Aytür Öğrenci İşleri Rektör Yardımcılığına atandı.

Abdullah Atalar

Prof. Dr. Abdullah Atalar (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), doktorasını 1978'de Stanford Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Almanya'da çeşitli araştırma laboratuvarlarında ve ileri teknoloji şirketlerinde araştırmalar yürütmüş olan Dr. Atalar, atomik kuvvet mikroskopisi ve MEMS teknolojisiyle üretilen sensör ve çevirgeçler hakkında çalışmalar yapmaktadır. Mikrosensörler ve entegre devre simülasyonu üzerine yazdığı çok sayıda bilimsel makaleyle tanınan Dr. Atalar'a, akustik ve atomik kuvvet mikroskopisi teknolojileri alanına yaptığı katkılardan dolayı IEEE Fellow unvanı verilmiştir. TÜBİTAK Bilim Ödülü ve Hüsamettin Tuğaç Ödülü sahibi olan Dr. Atalar, Türkiye Bilimler Akademisi ve TÜBİTAK Bilim Kurulu üyesidir. Dr. Atalar, 1996 - 2010 yılları arasında Bilkent Üniversitesi Akademik İşler Rektör Yardımcısı (Provost) olarak görev yapmıştır.

Metin Heper

Prof. Dr. Metin Heper (Siyaset Bilimi Bölümü), doktorasını 1971'de Syracuse Üniversitesi'nden almıştır. Türkiye'de asker-sivil, din-politika, milliyetçilik-demokrasi ilişkileri, devletin oynadığı rol, etnik sorunlar, demokratikleşme ve demokrasinin yerleşmesi konularında araştırmalar yürütmektedir. Yazıları European Studies Journal, Comparative Studies in Society and History, Comparative Politics, International Social Science Journal, Journal of Democracy, Armed Forces and Society ve Political Science Quarterly gibi dergilerde yayımlanmıştır. İngilizce ve Türkçe birçok kitap kaleme almıştır. Princeton, Brandeis ve Connecticut üniversitelerinde öğretim üyeliği, Harvard, Manchester ve Kudüs Musevi üniversitelerinde araştırmacılık yapmıştır. Bilkent Üniversitesi'nde İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanlığı, Siyaset Bilimi Bölüm Başkanlığı ve Türkiye Politika ve Tarih Araştırmaları Merkezi Başkanlığı da yapan Dr. Heper, TÜBİTAK Bilim Kurulu üyesi ve Türkiye Bilimler Akademisi Kurucu üyesidir.

Kürşat Aydoğan

Prof. Dr. Kürşat Aydoğan (İşletme Fakültesi), doktorasını 1986'da Syracuse Üniversitesi'nden almıştır. Araştırmalarını finansal yönetim, mali yatırımlar ve sermaye piyasaları alanlarında sürdürmektedir. Dr. Aydoğan'ın yazılarının yayımlandığı dergiler arasında Journal of Banking and Finance, Emerging Markets Quarterly, Journal of Entrepreneurial Finance and Business Ventures, Russian and East European Finance and Trade, Managerial Finance, Emerging Markets Finance and Trade, European Journal of Finance ve Applied Economics gibi yayınlar yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Araştırma Müdürlüğü'nde danışmanlık, Michigan State ile Ball State üniversitelerinde öğretim üyeliği yapmış olan Dr. Aydoğan, Bilkent Üniversitesi'nde İşletme Fakültesi Dekanlığı ile İdari ve Mali İşler Rektör Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

Orhan Aytür

Prof. Dr. Orhan Aytür (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü), doktorasını 1991'de Northwestern Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Optik ve fotonik, lazerler, doğrusal olmayan optik, kuvantum elektroniki, optoelektronik ve optik sensörler, Dr. Aytür'ün araştırma konularıdır. Bilkent Üniversitesi'ne katılmadan önce New Mexico Üniversitesi ve Fibertek şirketinde lazerlerle ilgili araştırmalar yapan Dr. Aytür, TÜBİTAK Teşvik Ödülü ve Mustafa Parlar Vakfı Teşvik Ödülü sahibidir. Bilkent Üniversitesi Yayın Birimi'nin ve Üniversite Adaylarına Bilgi ve Tanıtım Ofisi'nin direktörü olan Dr. Aytür, 2007 - 2010 yılları arasında üniversitenin Provost Yardımcısı olarak görev almıştır.

Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Cevdet Aykanat, Provost Yardımcısı olarak atandı. 18 yıl boyunca Provost Yardımcısı olarak görev yapan Prof. Dr. Zeki C. Kuruoğlu, Kimya Bölümü'ndeki akademik çalışmalarını tam zamanlı sürdürmeye karar verdi. Eğitim Fakültesi Dekanlığına da vekalet etmiş olan Prof. Dr. Kuruoğlu, bir süre Dergi Bilkent'in editörlüğünü de yapmıştı. Eğitim Fakültesi Dekan Vekilliğini ise Prof. Dr. Mehmet Baray yürütmeye başladı. ■

Cevdet Aykanat

Prof. Dr. Cevdet Aykanat (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), doktorasını 1988'de Ohio State Üniversitesi'nden almıştır. Paralel ve dağıtık bilgi erişimi, paralel bilgisayar grafiği uygulamalarıyla uluslararası bilgisayar ağının paralel ve dağıtık taranması konularında araştırmalar yürütmektedir. TÜBİTAK Teşvik Ödülü ve Mustafa Parlar Vakfı Bilim Ödülü sahibi, Avrupa Birliği INTAS Bilim Adamları Konseyi ve International Federation for Information Processing üyesidir. Makaleleri Information Systems, SIAM Journal on Scientific Computing, Data Mining and Knowledge Discovery, Journal of Parallel and Distributed Computing, SIAM Review, IEEE Transactions on Parallel and Distributed Systems, IEEE Transactions on Computers, Information Processing and Management ve Neural Networks gibi dergilerde yayımlanmıştır. Bilkent Üniversitesi Yaz Okulu Direktörü Dr. Aykanat, Avrupa Birliği tarafından desteklenen üç projede koordinatörlük yapmıştır.

Mehmet Baray

Prof. Dr. Mehmet Baray (Bilgisayar Mühendisliği Bölümü), doktorasını 1970'te Berkeley'deki California Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, Southern Methodist Üniversitesi ve Rochester Institute of Technology'de öğretim üyesi olarak çalışmış, Türkiye'de Aselsan ve ABD'de Taylor Instruments şirketlerine danışmanlık yapmıştır. Bilkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı ve Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Dr. Baray, Bilgisayar Mühendisliği Bölüm Başkanlığı görevini de yürütmüştür. Araştırma konuları arasında bilgisayar mimarisi ve paralel işleme bulunan Dr. Baray, Association for Computing Machinery üyesidir.

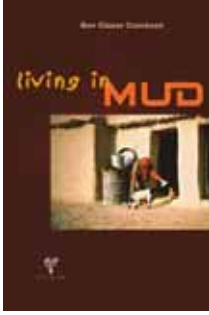
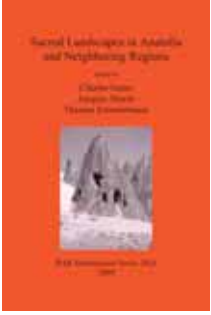
Üniversite - Sanayi İşbirliği Merkezi

Endüstri Mühendisliği Bölümü, 1994'ten bu yana öğrencilerin öğretim üyeleri danışmanlığında iş dünyasına projeler ürettiği uygulamalı eğitim modeline yeni bir açılım kattı: Üniversite - Sanayi İşbirliği Merkezi (USİM). Bilkent Cyberpark'ta kurulan USİM, öğrencileri mezuniyet sonrasında daha donanımlı hazırlamayı, şirketler için ortak çözüm platformları oluşturarak bilimsel, toplumsal ve ekonomik fayda yaratmayı, araştırma ve geliştirme çalışmaları aracılığıyla akademik dünyanın endüstri ile iletişimini artırmayı hedefliyor. ■

Arkeolojide Yeni Yapıtlar

Arkeoloji Bölümü öğretim elemanları, 2010 yılına yeni kitaplarla girdi. Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Thomas Zimmermann, Dr. Charles Gates ve Dr. Jacques Morin'in editörlüğünde yayımlanan *Sacred Landscapes in Anatolia and Neighboring Regions* adlı kitapta Anadolu'da arazi kullanımlarını etkileyen dinsel öğeler incelendi (Archaeopress). Ben Claasz Coockson ise *Living in Mud* adlı eseriyile çamur tuğlalı binaların arkeolojik ve etnografik kökenlerini ele aldı (Ege Yayınları).

Thomas Zimmermann

Charles Gates

Jacques Morin

Ben Claasz Coockson

Ergün Yalçın'ın Başarısı

Matematik Bölümü öğretim üyelerinden Doç. Dr. Ergün Yalçın, grup etkileri, grup genişlemeleri ve genelleştirilmiş Burnside halkalarına ilişkin araştırmalarıyla Masatoshi Gündüz İkedâ Bilim Ödülü'nü kazandı. Türkiye Bilimler Akademisi asli üyesi ve TÜBİTAK Bilim Ödülü sahibi Prof. Dr. Masatoshi Gündüz İkedâ (1926 - 2003) anısına Matematik Vakfı tarafından verilen bu ödüle, Türkiye'de matematik alanında çalışmalar yapan 45 yaş altındaki bilim insanları aday olabilmektedir.

Sahneden...

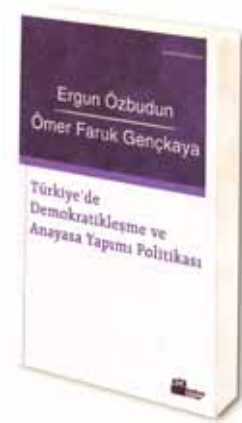
Tiyatro Bölümü, sanatseverlerin karşısına *Kel Kantocu* adlı oyunla çıktı. Genç oyuncular, Eugène Ionesco'nun (1909 - 1994) kaleme aldığı ve bölümün öğretim görevlisi Georgi Antadze'nin sahneye koyduğu bu değerli eseri Bilkent Tiyatro Salonu'nda sergiledi. Romanya doğumlu Fransız oyun yazarı Ionesco, absürd tiyatromun en önemli temsilcilerinden biri olarak anılmaktadır.

Avusturya'dan Üçüncü Ödül

Hukuk Fakültesi, uluslararası uyuşmazlıkların çözümünde öğrencilere yabancı dilde savunma konusunda deneyim kazandırmak, uluslararası ticari tahkim usulünü tanıtmak ve teşvik etmek amacıyla Viyana'da düzenlenen 17. Willem C. Vis Uluslararası Ticari Tahkim Kurgusal Duruşma Yarışması'na Prof. Dr. Bilgin Tiryakioğlu'nun çalıştırdığı, Aysu Aliefendioğlu, Derya Durlu, Elif Berktaş, Müge Yılmaz ve Nil Acar adlı öğrencilerden oluşan takımla katıldı. Dördüncü sınıf öğrencisi Derya Durlu, alanlarında uzman avukatlar, tanınmış akademisyenler ve deneyimli hakemlerden oluşan tahkim heyeti önünde sergilediği yaratıcılık, muhakeme ve hitabet becerileri ile mansiyon kazandı. Bugüne kadar Türkiye'den sadece Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin ödül aldığı (2008, 2009, 2010) organizasyonda bu yıl 62 ülkeden 252 üniversite vardı.

Sözün Yolculuğu

Geçmişten Bugüne Anayasalar

Hukuk Fakültesi ve Siyaset Bilimi Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Ergun Özbudun'un, Prof. Dr. Ömer Faruk Gençkaya (Marmara Üniversitesi) ile kaleme aldığı Türkiye'de Demokratikleşme ve Anayasa Yapımı Politikası adlı eser Doğan Kitap etiketiyle yayımlandı. Ülkemizde bugüne kadar yapılmış olan anayasaların Kanun-i Esasi'den (1876) başlayarak incelendiği kitapta, 1982 anayasasının geçirdiği değişiklikler ve Türkiye'nin Avrupa Birliği ilişkileri demokratikleşme ekseninde ele alınıyor. Kitabın yazarlarından Dr. Gençkaya, üniversitemizin Siyaset Bilimi Bölümü'nde 18 yıl görev yapmıştır.

Bilkent ve Caz

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi, 3-4-5 Nisan 2008'de ABD, Avrupa ve Türkiye'den tanınmış bilim insanı ve edebiyatçıların katılımıyla düzenlediği Uluslararası Evliya Çelebi ve Seyahatname sempozyumundaki konuşma ve bildirileri kitaplaştırdı. Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Nuran Tezcan'ın hazırladığı eser, Çağının Sıradışı Yazarı: Evliya Çelebi adını ve Yapı Kredi Yayınları etiketini taşıyor. Türk Edebiyatı Merkezi'nin kitaplaştırdığı bir diğer etkinlik ise 27 Nisan 2005 tarihli Asfalt Ovalarda Yürüyen Abdal: Behçet Necatigil sempozyumu. Sempozyum ile aynı isme sahip olan ve Türk Edebiyatı Bölümü yüksek lisans öğrencilerinden Gökhan Tunç'un hazırladığı yapıt, bölümün öğretim üyeleri ile tanınmış edebiyatçıların bildiri metinlerinden oluşuyor (Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları).

Bilkent Üniversitesi, 4-20 Şubat tarihleri arasında 13. Uluslararası Ankara Caz Festivali'ne ev sahipliği yaptı. Caz ve piyano temalı festivalin bütün konserleri Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Konser Salonu ile Bilkent Otel ve Konferans Merkezi'nde gerçekleşti.

Erol Arkun

Öğretimde Üstün Başarı Ödülleri

Prof. Dr. Erol Arkun (Bilgisayar Mühendisliği ile Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümleri), Doç. Dr. Refet Gürkaynak (İktisat Bölümü), Yrd. Doç. Dr. Sinan Gezici (Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü) ve Ebru Eren (İşletme Bilgi Yönetimi Bölümü), 2009 - 2010 akademik yılı Öğretimde Üstün Başarı Ödülleri'nin sahipleri oldular. Bu ödülü önceki senelerde kazanmış olan öğretim elemanlarının listesine www.bilkent.edu.tr/teachaward adresinden ulaşılabilir.

Refet Gürkaynak

Sinan Gezici

Ebru Eren

Bahar Yetiş Kara'dan Ödüllü Bir Proje

Doç. Dr. Bahar Yetiş Kara (Endüstri Mühendisliği Bölümü) biyometri, düşük maliyetli bilişim ve lojistik olanakları kullanarak Güney Afrika'da gıda güvenliğine sürekli erişim sağlamayı konu alan projesiyle Dünya Akademiler Birliği'nin (IAP) ödülüne değer görüldü. Dr. Kara, ödüllü çalışmasında sivil toplum örgütlerine teknolojik destek veren Broccoli Project adlı bir yardım kuruluşuyla işbirliği de yaptı. Farklı kıtalardan 104 bilim akademisini bir araya getiren IAP, küresel gündeme bilimsel yaklaşımlarla ışık tutmayı amaçlayan bir oluşumdur. IAP, söz konusu ödülün düzenlenmesinde Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi'nin (TWAS) de desteğini almaktadır. İki akademi de İtalya merkezlidir.

Sergiler

Bahar dönemine Vahap Demirbaş ve Sait Günel'in suluboya çalışmalarıyla merhaba diyen Bilkent Üniversitesi Kütüphanesi Sanat Galerisi, Dünya Kadınlar Günü kapsamında ise Kağıda Kadınca Dokunuşlar adlı karma sevgiye ev sahipliği yaptı.

Kişisel Gelişim Günleri ve Kariyer Fuarı

Bilkent Üniversitesi Kariyer Merkezi, 15 Şubat - 6 Mart tarihleri arasında Kişisel Gelişim Günleri'ni düzenledi. Liderlik, iletişim, takım çalışması ve mülakat teknikleri gibi konuları içeren seminerlerin yanı sıra özgeçmiş ve proje yazımı üzerine atölye çalışmalarına da sahne olan etkinlik, öğrencilere ve mezunlara kariyer yollarında destek sağladı. Kişisel Gelişim Günleri'ni, tanıtım yapmak ve eleman istğinde bulunmak amacıyla üniversitemize başvuran firmaların katıldığı geleneksel Kariyer Fuarı izledi. Bu yıl on ikincisi gerçekleşen fuara aralarında Arçelik, Aselsan, Koç Holding, Rekabet Kurumu, Reklamcılık Vakfı ve Unilever'in de bulunduğu 40'a yakın kurum ve kuruluş katıldı.

Bilimsel Bir Atılım

Fizik Bölümü öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Ömer İlday, araştırma grubuyla birlikte yeni bir fiber lazer geliştirdi. Soliton-Similariton adını taşıyan bu lazer, var olan lazerlerden daha yüksek performansla çalışıyor. İki temel optik dalga biçiminin bir lazerde aynı anda oluşabileceği sonucuna ilk kez bu bilimsel çalışma ile varıldığını vurgulayan Dr. İlday'ın konuyla ilgili makalesi *Nature Photonics* dergisinin mayıs sayısında yayımlandı.

Öğrencimizden Renkli Bir Haber

Grafik Tasarım Bölümü 4. sınıf öğrencilerinden Ceylan Torun, Kırmızı - Basında En İyiiler Reklam Ödülleri yönetimi ile Reklamcılık Vakfı'nın medya reklamcılığına yönelik atölyelerine katıldı. Torun, güzel sanatlar fakülteleri öğrencileri için düzenlenen bu eğitim çalışmalarındaki performansı ile birinci seçilerek Kırmızı Ödülleri'nde yarışmaya hak kazandı ve Kırmızı'nın iletişim kampanyası konulu tasarımıyla Kırmızı Kalem Eğitimleri Ödülü'nü aldı.

Sübidey Togan'dan Yeni Bir Kitap

İktisat Bölümü öğretim üyesi ve Uluslararası İktisat Merkezi Direktörü Prof. Dr. Sübidey Togan'ın *Economic Liberalisation and Turkey* başlıklı kitabı raflardaki yerini aldı. Dr. Togan, Routledge yayınevinden çıkan yapıtında tarım, sanayi ve hizmet sektörlerindeki iktisadi liberalleşme sürecini ve liberalleşmenin etkilerini inceliyor.

Türk Mutfağını Temsil Etiler

Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü, 4. sınıf öğrencileri B. Nihat Tanık, Baran Yüce, Barış Ak ve Y. Bülent Karaoğlu'nun yer aldığı takımla 8. Uluslararası İstanbul Gastronomi Festivali'nde gümüş madalya kazandı. Bölümün öğretim görevlisi Zeki Polatkesen'in yönettiği takım, kesme, pişirme, sunum ve hijyen kurallarının değerlendirildiği Modern Türk Mutfağı kategorisinde, tamamı üniversite öğrencilerinden oluşan 17 ekiple yarıştı.

hastane işletmeciliği

“Sağlık politikası,
hizmet kalitesini
bütün topluma yayacak
bir model oluşturmayı
hedeflemelidir.”

*On yılı aşan sağlık kurumları yöneticiliği kariyerini
Birleřik Arap Emirlikleri'nde sürdüren
Sinan řanvar (İktisat 1997)
bizlere sektörü hakkında bilgiler aktardı.*

yönetilmelidir. Az önce de değindiğim gibi, sağlık sektörü devletin sık müdahale ettiği bir alandır. Sürekli değişen yönetmeliklere ve kurallara göre bütçe oluşturmak ve yönetmek pek kolay değildir.

Hastanelerin örgüt yapısı ve yönetim anlayışı nasıldır? Bu sistemler nasıl daha etkin konuma getirilebilir? Ülkelerin kültürel yapıları, hastanelerin çalışma düzenini nasıl etkiliyor?

Hastanelerde küresel anlamda kabul görmüş bir örgüt yapısı bulmak zordur. Bulduğunuz ülkenin koşullarıyla biçimlenen bir yönetim anlayışı oluşturulur. Başarı için, sağlık hizmeti sunan kesimi kaliteyi yükseltecek bir yapı içerisine alarak belli hedefler doğrultusunda motive etmeniz gerekir.

Hiyerarşik yapılanmalar her ülkede farklıdır. Üst yönetimler her ne kadar aynı görünse de her bir ülkenin kendine özgü bir sağlık altyapısı olması sebebiyle organizasyon şeması da ona göre değişir. Örneğin, ABD'deki sağlık sektörünün finansal altyapısı ve gereksinimleri diğer ülkelere oranla çok daha karmaşık ve detaylıdır. Bunun kaynağında tabii ki kültür yapısı ve çalışma şartları da yatar.

Bir diğer konu da verimlilik, kalite yönetimi ve bilgi işlem altyapısı bağlamında kimi sektörlerce 70'li ve 80'li yıllarda benimsenen standartları sağlık sektörünün son 10 senede benimseye başlamış olmasıdır. Dolayısıyla

ilgili yatırımlar geç kabul görmüş, örneğin elektronik hasta kayıt sistemleri yeni yeni gelişmeye başlamıştır. Önümüzdeki senelerde bu alandaki yatırımların yoğunlaşacağını tahmin ediyorum. Böylece hem klinik hem de idari hizmetler daha etkin bir şekilde sunulacak.

Çalıştığınız ülkelerdeki sağlık sistemlerini nasıl yorumluyorsunuz?

Avrupa'da genelde sağlık sistemleri daha sosyalleşmiş bir yapı içindedir. Toplum, iyi bir sağlık hizmetini kendine bir hak olarak görür. Böyle bir işleyişte herkesin dilediğinde, belli bir seviyede, bazen gecikmeli de olsa sağlık hizmeti alması mümkün; ama çok ileri düzeyde bir tedavi gerektiğinde birtakım teknolojik ya da maddi kısıtlamalar ile karşılaşılabilir.

ABD'deki sistem büyük çoğunlukla özel sektörün ve sigorta şirketlerinin elindedir. Daha kapitalist bir yapı vardır. Sigortanız yoksa belirli düzeyde bir sağlık hizmetine ulaşmanız zordur. Yine de bugün en gelişmiş tedavilerin ve araştırma olanaklarının ABD'de olduğunu görüyoruz.

Son zamanlarda devletin ya da sosyal kurumların özel sektör kuruluşları ile ortaklık kurup daha yakından çalıştığı Singapur gibi örnekler de var.

Sağlık politikası, özel sağlık hizmeti kalitesi ve verimliliğini bütün topluma, sosyal yükümlülükleri de yerine getirerek yayacak bir model oluşturmayı hedeflemelidir.

Hangi okullarda eğitim aldınız?

1993'te Özel Ayşeabla Lisesi'ni, 1997'de Bilkent Üniversitesi İktisat Bölümü'nü bitirdim. Virginia Commonwealth Üniversitesi'ne bağlı Medical College of Virginia'da hastane ve sağlık işletmeciliği üzerine yüksek lisans eğitimi aldım ve araştırma görevlisi olarak bulundum.

İş tecrübelerinizden söz edebilir misiniz?

ABD'de Cleveland Clinic'in operasyonlar bölümünde stajyerlik yaptıktan sonra 6 sene aynı kurumda uluslararası finans direktörlüğü görevinde bulundum. 3 yıl Johns Hopkins Medicine International (JHMI) bünyesindeki Singapur International Medical Center'in yöneticiliğini yürüttüm. Son iki senedir JHMI'nın Abu Dhabi'de işlettiği Al Rahba Hospital'da operasyon şefi olarak çalışıyorum.

Bu sektöre nasıl yöneldiniz?

Türkiye'de sağlık alanında proje danışmanlığı ve yöneticiliği yapmış olan babamın yönlendirmesi oldu. Sağlık sektörü içinde özellikle hastane yöneticiliğine yönelmem ise birlikte çalıştığım endüstri liderlerinin etkisiyle netleşmiştir.

Sağlık işletmelerini yönetmek için nasıl bir altyapı gerekiyor?

Her sektörün olduğu gibi sağlık kurumları işletmeciliğinin de kendine özgü kuralları var. Sağlık kurumları genelde yerel kuruluşlardır. Devlet düzenlemeleri yoğundur. Dolayısıyla, bulunduğunuz ülkenin yönetmeliklerini ve şartlarını iyi bilmelisiniz. Benim konumunda finans ve operasyon yönetimi gibi bir altyapı da gerekiyor. Bu temeli bana Bilkent İktisat sağlamıştır.

Hastane bütçelerini hangi kalemler oluşturuyor? Sağlık alanında bütçe yönetiminin en önemli yanları sizce neler olabilir?

Hastane bütçelerinin yüzde 70-75'ini personel ve malzeme giderleri oluşturur. Bu nedenle söz konusu iki maliyet kalemi en iyi şekilde

Hastane deyince genelde akla doktorlar ve tedaviler geliyor. Hastane yöneticileri bu işleyişin neresinde?

İnsanların aklına bunun gelmesi aslında normal; çünkü doktor, hemşire, teknisyen ve diğer personel doğrudan sağlık hizmeti sunan kesimdir. Yöneticiler, bu kesimin görevini en iyi şekilde yapmasını sağlayacak kaynakları, altyapıyı ve çalışma ortamını zamanlama ve içerik olarak en verimli çerçeveye oturtur.

Bunun dışında tabii ki strateji ve vizyonun oluşturulması, planlama, finansal yönetim ve teknik konularda da yöneticilerin katkısı öne çıkacaktır.

Sağlık kurumlarında nasıl bir çalışan profili var?

Tıbbi personel dışında mühendislik, teknisyenlik, müşteri hizmetleri, finans, muhasebe, bilgi işlem ve destek hizmetler personelinin sayabiliriz. ABD ve Avrupa'ya baktığımızda çalışanların biraz daha sağlık sektörüne yoğunlaşmış ya da bu alana uzmanlaşmış olduğunu görüyorsunuz. Bu da doğal olarak mevcut sistemlerin zaman içinde daha hızlı gelişmesini sağlıyor. ABD ve Avrupa dışındaki çalışan profili ise genelde diğer sektörlerde yetiştikten sonra bu işkoluna adım atmış kişilerden meydana geliyor.

Hastalarla ve hasta yakınlarıyla genelde hangi konularda muhatap oluyorsunuz? Çözüm gerektiren ne gibi durumlarla karşılaşılıyorsunuz?

Genelde hizmetlerimize ilişkin konularla ilgileniyorum. Nedir bunlar? Hastanenin

altyapısı, teknolojisi, kafeterya, otopark, güvenlik gibi destek hizmetler, başta acil servis olmak üzere bekleme süreleri, çalışanların tavrı ve performansı ile ilgili hasta önerileri... İhtiyaçları şikayete dönüşmeden önce belirlemeye çalışıyoruz.

Hitap ettiğiniz bir müşteri veya gelir grubu var mı? Verdiğiniz hizmetlerin gelişim süreçleri nasıl?

Şu andaki projemizden örnek verebilirim. Bir devlet-özel teşebbüs ortaklığı ile Abu Dhabi'deki sağlık altyapısını geliştirmeye ve sağlık servisi kalitesini artırmaya yönelik bir proje. Devletin belirlediği vizyon ve hedefler doğrultusunda ilerlemeye çalışıyoruz. Uzun vadede hem ülkedeki sağlık sistemini geliştirmeye hem de hastanedeki hizmetlerin kalitesini yükseltmeyi planlıyoruz. Genelde devlet aracılığıyla sigorta sahibi olan kesime hizmet veriyoruz. Cerrahi servislerden çok, kadın doğum, endokrinoloji, diyaliz, yenidoğan yoğun bakım gibi medikal ünite ağırlığımız var. Bir kalkınma süreci içerisindeyiz. Müşterilerimizin ihtiyaç duyduğu servisleri saptayıp gerekli teknolojik ve yapısal yatırımları gerçekleştirilmeye çalışıyoruz.

Hastane müşterileri, hizmet satın alacakları kurumu kimi zaman ihtiyaç veya aciliyetten ziyade, maddi koşullar doğrultusunda seçmek zorunda kalabiliyor. Bu durum sektörü nasıl etkiliyor?

Hastanelerin çoğunlukla yerel topluma hizmet verdiğini söylemiştim. Yani, hizmet alan grubun büyük bir bölümü, işletmenin

bulunduğu çevre içerisinden gelir. Bugün ABD'deki hastanelere baktığımızda müşterilerinin yüzde 80'i veya daha fazlasının ya kendi eyaletinden ya da sınır eyaletlerden geldiğini gözleyebilirsiniz. Bunun nedeni acil durumlarda yakın yerlere gidebilme avantajı olduğu kadar, sigorta şirketlerinin verdiği kısıtlı seçeneklerdir de. Sağlık sektörüne getirilmeye çalışılan reformlar ile bu durum yavaş yavaş değişecektir. Rekabet artacak, hizmet alanları genişleyecektir. Bu işkolunda birçok parça var: hasta, hastane, devlet, sigorta şirketi... Herkes kendi çıkarını düşünmek yerine ortak bir paydada buluşmaya çalışırsa kısa vadede bir kimlik değişimi yaşanacağını düşünüyorum.

Mesleğinizle ilgili toplumsal çalışmalarda bulundunuz mu?

ABD'de yaşadığım dönemde üniversitenin ve hastanenin sosyal duyarlılık faaliyetlerine katılmıştım. Çevre okullarda sağlık ve hastaneler üzerine eğitim programları sunmuş, fakir ülkelere ekipman ve ilaç yardımı yapmıştık.

Son olarak hobilerinizi sorsak?

Spora, özellikle tenise vakit ayırmaya çalışıyorum. Uzun zamandır yurtdışında görev yaptığım için değişik ülkelere seyahat etme fırsatım da oldu. Farklı kültürleri ve coğrafyaları tanımak ve fotoğraflamak keyif veriyor.

“Birikimimi
Türk sineması ve tiyatrosu için
kullanmak istiyorum.”

sahne ve set tasarımı

*New York'ta tiyatro sahnesi ve film seti tasarımları yapan
M. Sila Karakaya (İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı 2006)
bizlere sanatsal çalışmalarına ilişkin bilgiler aktardı.*

Söze Bilkent'ten yurtdışına uzanan yolculuğunuzla başlayabilir miyiz?

Bilkent Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü'nden mezun olduktan sonra ABD'ye geldim. Parsons The New School for Design'da ışık tasarımı ve sinematografi yüksek lisansı yaptım. New York Üniversitesi Sahne ve Set Tasarımı Bölümü'nde ikinci yüksek lisansımı yapıyorum, bir yandan da profesyonel film ve tiyatrolara set ve sahne tasarlıyorum.

Sahne sanatlarına ne zaman ilgi duymaya başladınız?

Mayıs 2001'de, Murathan Mungan'ın Mahmud ile Yezida'sını Ankara'da Atölye Oyuncuları ile oynarken aşık olmuştum tiyatroya. Bir sahnede 40 kişinin aynı anda nefes alıp verebildiğini görmüş, yaşıyor olduğumu hiç o kadar canlı hissetmemiştim. Ekipteekiler de benzer şeyler hissetmiş olmalı ki birçoğu gösteri sanatlarıyla ilgili meslekler seçti. Benim gittiğim yön, karakterlerin koyduğum kurallar içinde var olabilecekleri dünyalar yaratmak oldu. Şimdi başkalarının, hayatları içinde hayat bulacağı mekanlar üretiyor, en rahat ve mutlu anlarımı sahne ve kamera arkasında yaşıyorum. Sinema ilgim ise ABD'li yönetmen Tim Burton'ın görseelliği hakkında yazdığım yüksek lisans teziyle derinleşti.

Yaptığınız tasarımların püf noktaları neler?

Tasarım yapmak, projenizle aranızda bir bağ kurmanızı gerektirir. Projenizdeki karakterin nasıl biri olduğunu anlamazsanız,

ona mekan tasarlayamazsınız. Bir ahır, bir morg, bir kumarhane veya bir 16. yüzyıl Avusturyası sokağını kullanarak belki de asla gidemeyeceğiniz mekanlar yaratacaksınız. Belki karakterin inatçılığına, takıntılara veya sapkınlıklarına göre mekanı tasarlayacak, işin içine psikoloji ve karakter analizini katacaksınız. Yani hikayeyi çok iyi çözeceksiniz. Ben elimdeki araçları en özgün şekilde kullanmayı seviyorum. Mekan, ışık ve kostüm... Bunlar kurgulanmış bir sahneyi inandırıcı kılan başlıca görsel öğelerdir. Işık, dekor ve mimarlık ise en iyi kullandığım araçlardır.

Işıklandırmanın tasarımdaki yeri nedir?

Işığa dokunamadığımız için üzerinde pek de düşünmeyiz. Bu yüzden bir mesleğin merkezinde yer alabileceği aklımıza gelmeyebilir. Ne var ki ışık bir tiyatro oyununda, filmde veya dans gösterisinde seyircinin algısını yüzde yüz etkileyen bir faktördür. Bir pastanın süslemesi, bir hediye paketini gibidir. Sunumu güzelleştirir, algıyı kurgular. Tasarımınız ne kadar güzel olursa olsun, iyi bir şekilde aydınlatılmıyorsa asla etkisini tam ortaya koyamaz. Mekan, ışık, kullanıcı... Bunlar birbirlerinden ayrılmaz. Bilkent, bana ellerime hükmedebilmeyi ve tasarımda parçaların ayrı ayrı çalışmadığını, bir bütün olduğunu kavradı. İşte bu bütüncül yaklaşımdır beni 4 yıldır New York'ta hedeflerime kitleyen prensip.

Setlerde ve sahnelerde kimlerle işbirliği ve fikir alışverişi yapıyorsunuz?

Sahnede ışık ve kostüm tasarımcısıyla bir takım oluştururum. Yaratıcılığım yönetmenin

aklındakine uymazsa setteki ahenk bir anda bozulur; çünkü verdiğim kararlar herkesin işini etkiler. Her yönetmenin ayrı bir estetiği olması, çok iyi bir analizci ve iletişimci olmanızı gerektirir. Oyuncunun tasarımla etkileşimini de ancak verimli bir iletişimle çözebilirsiniz.

Film setlerinde üç tane yaratıcı vardır: oyuncunun performansından sorumlu olan yönetmen, ışık ve kompozisyonundan sorumlu olan görüntü yönetmeni, dekor ve mekandan sorumlu olan sanat yönetmeni. Setlerde en yakın fikir alışverişim görüntü yönetmeniyle, yani sinematograflardır. Tasarımın ne kadarının görüneceği görüntü yönetmeni ve kurgu uzmanıyla kararlaştırılır. Bir de işin bütçe kısmıyla ilgilenen, neyi yapıp neyi yapamayacağını belirleyen yapımcınız vardır. Bu halkalardan herhangi biriyle kopukluk yaşanırsa işler rayından çıkabilir.

Tiyatro sahnesi ile film seti tasarımında ne gibi farklar var?

Sinema da, tiyatro da gücüne hayran olduğum sanatlar. Her ikisinin de ayrı ayrı yönleri, farklı güzellikleri var. Tiyatroda perdenin ilk açıldığı zaman duyduğunuz his, film gösteriminde duyduğunuzdan farklıdır. Filmde ne ile karşılaşacağınızı her zaman kestiremeyebilirsiniz. Tiyatroda ise tasarımcı olarak görsel kontrolü ele alabilirsiniz.

Set ve sahnenin işleyişleri birbirinden ayrılır. Tiyatroda seyircinin sahneye göre konumu, sinemada ise kameranın algıyı değiştirme etkisi öne çıkar. Tiyatro seyircisi sahneye belirli bir uzaklıktan bakar, bakış açısı değişmez. Bu da size tiyatral müdahalelerde

bulunma özgürlüğü tanır. Nasıl mı? Seyircinin sahnede mermerden bir saray gördüğünü düşünelim. Seyirci dekora uzaktır ve ressamın mermer gibi boyadığı düz duvarı gerçekmiş gibi algılar. Oysa dekor görüş açısına göre tasarlanmıştır. Çoğu duvarın arkası boştur ya da kullanılan aksesuarlar gerçek değildir. Filmde ise belirli bir gerçekliğin olması şarttır; çünkü kamera nesnenin yakınına girer ve detaylarını yakalar.

Tiyatro dekorunun film setine göre zorluğu, tiyatrodaki her şeyin seyircinin gözü önünde gerçekleşmesidir. Sahnede kamera faktörü olmadığı için hiçbir şey görünmez olamaz. Tiyatrodaki dekor açılış gecesine kadar mükemmel bir şekilde yapılıp bitirilmelidir. Sahne değişimleri çok iyi düşünülmelidir. Her şey tek parça olmalıdır. Film setinde yapılan dekor, set ekibinin içinde dolaşması sebebiyle defalarca yerinden oynatılır. Dolayısıyla setlerdeki dekor değişimi ve duraksamalar tiyatroya oranla daha çoktur.

Nerelerde çalıştınız? Bu tecrübeler size neler kattı?

New York'ta Susan Brady Lighting Design ve L'Observatoire International firmalarında görev aldım. Bu iki deneyim tiyatro ve sinemaya geçiş yapmam için bana cesaret verdi, mimari tasarımda işlerin nasıl gittiğini görmemi sağladı. Bahsettiğim ikinci firmada Zaha Hadid ve Steven Holl gibi değerli isimlerle çalıştım, yıldızların erişilebilir olduğunu gördüm. Profesyonel bir Broadway yönetmeni olan Pamela Berlin ile çalışma fırsatı da buldum. New York Üniversitesi'ndeki bölümümün öğretim elemanları ve mezunlarının önemli bir kısmı Broadway ve Hollywood'da tasarım yapıyor. Bu kişilerle bağlantıda olmak da benim için bir avantaj.

Beğendiğiniz, ilham aldığınız yönetmenler kimler?

Tim Burton'ın dehasından, görsel dünyasından bayağı etkilenmişimdir. Bence aykırı dünyalar yaratıyor. Elbette bu görseelliği isteyen film de vardır, istemeyen de. Bazı filmler son derece doğal bir ortamda geçmektedir, bazı filmler ise fantastik mekanlarda. Bu, projenin gereksinimlerine ve yönetmenin tercihlerine bağlıdır. Yönetmenin aklında doğal bir kasaba görüntüsü varken, siz oraya soyut bir tasarım yapamazsınız. Genelde yönetmenler ekranda ne görmek istemediklerini çok iyi bilirler. Ancak yönetmen sizinle daha önce çalışmışsa, kararları size bırakıyorsa işleyiş değişebilir.

Türkiye'ye gelirsek... Yenilikçi insanların işlerinden hoşlanıyorum. Cem Yılmaz'ın set, ışık ve kostüm hassasiyeti beni sevindiriyor. Bu yüzden onunla çalışmayı çok isterim. Nuri Bilge Ceylan'ın mizansen tercihleri ve her kareyi bir fotoğraf gibi algılamasından etkileniyorum. Set inşa edilen filmlerde çalışmak ayrı güzel, bulunan bir mekanda çekim yapmak ayrı güzel. Tiyatrodaki ise Genco Erkal'ın hem yönetmenliğine hem de oyunculuğuna hayranım.

Sanatın başka hangi kollarından besleniyorsunuz?

Modern dans ve reklam, ilgilendiğim ve çalıştığım diğer iki alan. Bir modern dans gösterisinin setini tasarlamıştım. Bir sağlık sigortası reklam serisi de çekmiştik. Dansçılarla çalışmak keyiflidir. Reklamcılık da farklı bir dünyadır. Dinamik olan, hareketin eksik olmadığı her sette çalışabilirim. Konser sahnesi tasarlamayı da istiyorum. Sahne görseelliğine verilen değer gittikçe artıyor. Artık sanatçılar sadece şarkı söylemekle kalmıyor, konserlerini birer görsel performansa dönüştürüyor.

New York'ta sürekli değişen bir görsel sanatlar kültürü olduğu için vaktimi başka türde gösteriler izleyerek de geçiriyorum. Deneysel, klasik, opera veya bale diye ayırmıyorum, seyirci için üretilmiş her konuda kendimi güncellemeye çalışıyorum. Işık konusunda kendimi eğitmek istediğimde fotoğrafa dönüş yapıyorum. Bir tasarımcı olarak projenin gerekliliğine göre kendimi yenilemeliyim. Stilimi korumak için eserin gerekliliklerini göz ardı edemem. Bence iyi bir tasarımcı, manevra yeteneği en yüksek olmalıdır.

Düşlerinizde hangi yapıt için tasarım yapmak yatıyor?

Antoine de Saint-Exupéry'nin (1900-1944) yazdığı Küçük Prenses kitabının filmi ve mekanlarını tasarlamak çok isterim. Anıldığı gibi bir çocuk kitabı değildir bence. Görüldüğünden derindir. İnsanın kendisini bulma sürecini ve bu süreci ancak bir çocuğun saflığına sahipken yaşayabileceğimizi anlatır. Bir de Anthony Burgess'in (1917-1993) Mozart ve Deyuslar oyunu için mekan tasarlamak çok güzel olurdu.

Mesleğinize dair ilginç anılarınız var mı?

Tasarım sırasında sınırsız bir yaratıcılığa sahip olmanız gerekir. Çalıştığınız insanlardan her zaman pratik istekler gelmeyebilir. Son tiyatro tasarımımda televizyonun icadını anlatan 1920 yapımı bir prototip üretmem gerekiyordu. Televizyon tüpü yapmak için uygun camı günlerce bulamadım. Provaya elimde bir şey olmadan gidemedim. Saatlerce sokaklarda bir parça aradım ve amacıma ulaştım. Birçok insan televizyon tüpünü nereden bulduğunu sordu. Tüp diye gördüklerinin sıvı sabun şişesi olduğunu, provadan on dakika önce girdiğim hediyelik eşya dükkanındaki tüm sabunlukları satın aldığımı söylemedim ve soruyu geçiştirdim. Bir taksinin içinden çekiliyormuş gibi görünmesi gereken bir sahne için siyah bir arabanın bagaj kapağını sarı bir yastık kılıfıyla kapladığım da olmuştu.

İç mimarlık ve çevre tasarımının şu anki çalışmalarınızla bağdaşan yönleri neler? Çalıştığınız iç mimarlık projeleri var mı?

Sahne sanatlarına, sahnenin görünmeyen yaratıcısı olmak ve kahramanlara var olabilecekleri mekanlar verebilmek için adım atmıştım. İç mimarlık ile sahne tasarımı arasındaki paralellik de mekan yaratımıdır zaten. Verdiğim tasarım kararlarımın, oyuncunun mekandaki hareketini nasıl değiştirdiğini görmek iç mimarlıkla benzer; çünkü oyuncular da birer kullanıcıdır. Siz oyuncuyu, öyküyü çözemezseniz işiniz olumsuz etkilenir. İç mimarlıkta da durum aynıdır. Diyelim ki müşteriniz yemek yapmayı çok seviyor. Görüşmeniz sırasında

bunu kaçırsanız o kişiye tasarladığımız mekan eksik kalır. İç mimarlık ile set tasarımının benzer prensipleri olsa da sahne dekorunuz bir ev gibi üç boyutlu olmayabilir. Dekorun taşıyıcı duvarları iki santimetre olabilir, fakat evin taşıyıcı duvarları olamaz. Tiyatroda seyirci dekorun arkasını görmediğinden, görünen kısmı tasarlamak yeterlidir. İç mimarlık projelerine de yakınım. Geçtiğimiz yaz Ankara Fen Lisesi tiyatrosunun restorasyonunda çalıştım. Türkiye'nin en önemli mimarlarından Behruz Çinici'nin ilk eserlerinden olan bu bina, neredeyse kaba yapısına kadar indirilip yeniden inşa edildi.

Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Genelde başka insanların işlerini izlemeye gidiyorum. Eğlence dünyası ve görsel sanatların içinde olmanın böyle bir güzelliği var. Bir yandan rahatlarırken bir yandan da işinizle ilgili bir şey yapılabiliyorsunuz. Bunun tek dezavantajı mesleki deformasyon. Elimde olmadan filmdeki ya da oyundaki hatalara veya eksiklere takılıyorum.

Gelecekle ilgili planlarınızı öğrenebilir miyiz?

Şu an New York'ta sanatın göbeğinde yaşıyorum ve alanında söz sahibi insanlarla sürekli iletişim içindeyim. Dünya çapındaki yönetmenlere, aktörlere veya dansçılara ulaşabiliyor olmak müthiş. İleride tüm birikimimi Türk sineması ve tiyatrosu için kullanmak istiyorum.

M. Sıla Karakaya'nın Tasarım Çalışmalarından Örnekler

Tiyatro

- **Bir Kahramanın Ölümü**
(Yazar: Adalet Ağaoglu,
Yönetmen: Manfred Bormann, 2009)
- **Bir Ölümün Kahramanı**
(Yazar: Fulya Peker,
Yönetmen: Manfred Bormann, 2009)
- **The Ruby Sunrise**
(Yazar: Rinne Groff,
Yönetmen: Pamela Berlin, 2009)

Sinema

- **No Exit**
(Yönetmen: Emily Reese, 2010)
- **Winter**
(Yönetmen: Fred Guerrier, 2010)
- **The Rake**
(Yönetmen: Ash Bhalla, 2009)

Reklam

- **Healthplus Commercials**
(Yönetmen: Dominique DeLeon, 2009)

Modern Dans

- **From Ashes**
(Koreograf: Sumi Clemens ve
Alicia Behrens, 2009)

